

Allergiframkallande ämnen: vilka produkter ska du undvika?

Carola Lidén

Professor/överläkare

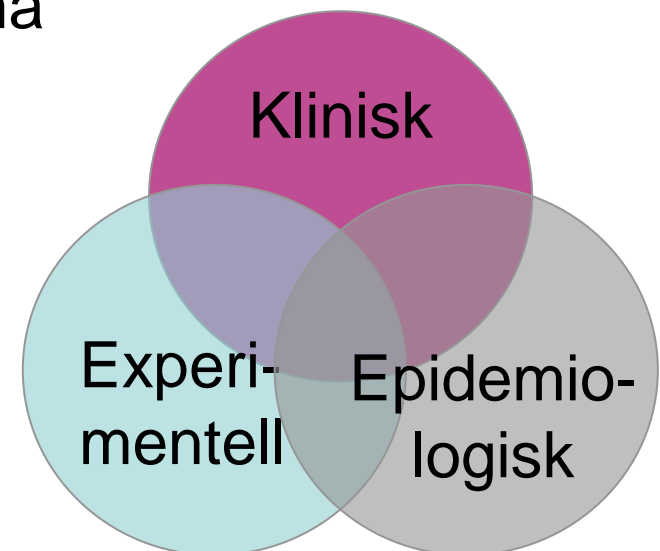
Enheten för arbets- och miljödermatologi

Institutet för miljömedicin

Karolinska Institutet

Vår forskning

- Hudallergi och eksem
- Farlig hudexponering
- Konsumenter och yrkesverksamma

Hudallergi (kontaktallergi)

- Alla kan bli allergiska genom hudkontakt med allergi-
framkallande ämnen
- Hudkontakt med ämnet orsakar eksem
- Allergin är livslång men eksemet kan läka när kontakt undviks

Ämnen som ofta orsakar hudallergi

Nickel	Smycken, mynt, nycklar, handtag, verktyg
Krom, kobolt	Läder, cement, hårdmetall, pigment
Parfymämnen	Kosmetika m.m.
Konserveringsmedel	Kosmetika, diskmedel, målarfärg
Plast- o gummikemikalier	Lim, lack, handskar, stövlar, skor
Hårfärgämnen	Hårfärgprodukter

15-20% av vuxna är allergiska mot ett eller flera ämnen

Nickel

- Allergi mot nickel är vanligast, särskilt hos kvinnor
- Ungdomar
  - flickor 10%, pojkar 5%
- Vuxna
  - kvinnor 17%, män 3%
- Vuxna eksempatienter
  - kvinnor 25%, män 6%

Många källor till nickelallergi

Nickeltest visar allergi-
framkallande nickel

Kosmetika

- Smink, hudkräm, hårfärg, nagellack, parfym, tvål, schampo, tandkräm mm
- Innehåller många allergiframkallande ämnen, bl.a.
  - Parfymämnen
  - Konserveringsmedel
  - Hårfärgämnen
- EU:s kosmetikaförordning
  - Tillåtna, förbjudna och begränsade ämnen
  - Innehållsdeklaration

Parfym

- 1-3% av alla vuxna har hudallergi mot parfymämnen
- Några särskilt problematiska ämnen
  - Citral
  - Coumarin
  - Eugenol
  - Geraniol
  - Hydroxyisohexyl 3-cyclohexene carboxaldehyde
  - Limonene
  - Linalool

Bild:
eksem av
parfym

Bild:
eksem av
deo

Bild:
Hand-
eksem av
tvål mm

Hårfärgämnen

- Hårfärgning och allergi mot hårfärgämnen ökar
- Frisörer och konsumenter får allergi och eksem
→ ibland mycket svår reaktion
- Produkterna innehåller många starkt allergiframkallande ämnen
- Hudläkare utreder allergi mot p-phenylenediamine

Tillfällig tatuering – svart henna

- Mycket vanligt hos barn och unga
- Mycket stor risk för allergi
- Hög halt p-phenylenediamine och andra ämnen som används i hårfärg
- Inte tillåten användning i EU

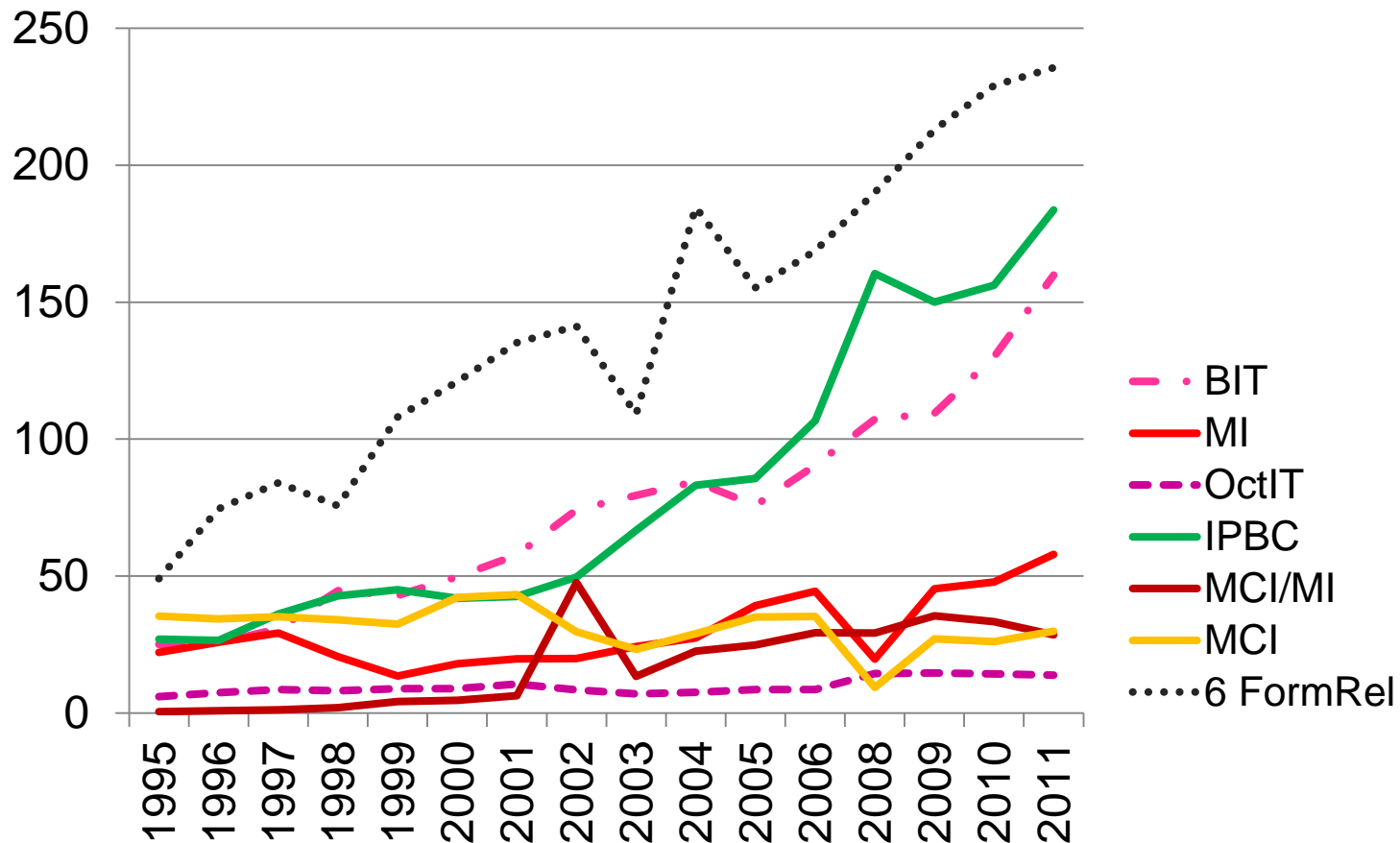
Konserveringsmedel

- I vattenbaserade produkter: kraftig ökning
- Nästan alla är allergiframkallande
- Isothiazolinoner
  - Methylisothiazolinone: dramatisk allergiökning genom kosmetika och målarfärg
- Methyldibromo glutaronitrile (MDBGN)
  - Förbjudet i kosmetika pga allergirisken
- Formaldehydfrisättare
- Parabener
  - Mycket vanliga men allergirisken är liten

Konsumtion av konserveringsmedel i Sverige

Produktregistret (ton)

Kläder, skor och handskar

- Nickel i spännen
- Krom i läder
- Kobolt i läderfärg
- Gummi, plast och limämnen
- Azofärgämnen och andra färgämnen i textil
- Formaldehyd
- Biocider

Hur kan du få veta om du är allergisk?

- Lapptest på ryggen hos hudläkare
  - Basserie (cirka 50 ämnen)
  - Specialserier
  - Egna produkter
- Inte blodprov eller pricktest för att påvisa hudallergi (kontaktallergi)

Diagnos
med lapptest

Du som är allergisk: vad bör du undvika?

- Viktigt att undvika hudkontakt med det allergiframkallande ämnet för att inte få eksem
- Den som blivit allergisk kan reagera på mycket långa halter av ämnet
- Ämnet kan finnas i många typer av produkter

Hur kan du själv ta reda på innehåll?

- Metallföremål:
  - Gör nickeltest (Chemo Nickel Test™)
- Kosmetika:
  - Läs innehållsdeklaration
- Kemiska produkter:
  - Läs märkning, varning och säkerhetsdatablad
  - Ofta mycket ofullständigt
- Andra typer av produkter:
  - Information om innehåll saknas

Minska risken för hudallergi

- **Vad gör samhället?**

- Kosmetikaförordningen
- REACH: begränsning av nickel, krom i cement, krom i läder
- CLP: klassificering och märkning
- Svensk arbetsmiljölagstiftning

- **Vad gör vi?**

- Forskar
- Ger expertstöd till myndigheter
  - Vetenskapliga kommittén för konsumentssäkerhet (SCCS)
  - Europeiska kemikaliemyndigheten (ECHA)
  - Arbetsmiljöverket, Kemikalieinspektionen, Läkemedelsverket

Du som är försiktig: vad bör du undvika?

- Hudkontakt med föremål som avger nickel
- Parfymerade produkter
- Hårfärgning och svart hennatatuering
- Vissa konserveringsmedel
  - methylisothiazolinone
  - methylchloroisothiazolinone

Tack!

Carola Lidén

Professor/överläkare

Enheten för arbets- och miljödermatologi

Institutet för miljömedicin

Karolinska Institutet